

KESKKONNAAMET

KORRALDUS

14. aprill 2023 nr 1-3/23/145

Hülge küttimismahu kehtestamine 2023/2024. jahiaastaks.

1. OTSUS

Arvestades punktis 2 ja punktis 3 esitatud asjaolusid ja põhjendusi ning keskkonnaministri 30.09.2020 määrusega nr 47 kehtestatud "Keskkonnaameti põhimääruse" § 7 lõike 2 punkti 6 ja § 9 lõike 2 punkti 3 alusel,

OTSUSTAN:

- 1.1. Kehtestada 2023. aasta hallhülge (*Halichoerus grypus*) küttimismahuks Eesti Vabariigi territooriumil kokku **57** isendit ja määrata küttimismahu ohjamisaladel ja ohjamisalade kontaktisikud järgmiselt:
 - 1.1.1. **Harju ja Lääne maakond.** Küttimismaht 5 isendit, ohjamisalasse kuuluvad Nõva, Padise, Paldiski, Keila, Vääna, Lääne-Lahemaa ja Ida-Harju jahipiirkonnad ning nende jahipiirkondadega külgnev veekogu osa, mis jääb väljapoole jahipiirkonda. Ohjamisala kontaktisik Rein Sõitja, tel 5027 098.
 - 1.1.2. **Hiiu maakonna põhja- ja läänerannik.** Küttimismaht 6 isendit, ohjamisalasse kuuluvad Emmaste, Leluselja, Kõrgessaare, Tahkuna, Määvli ja Pühalepa jahipiirkonnad ning nende jahipiirkondadega külgnev veekogu osa, mis jääb väljapoole jahipiirkonda. Ohjamisala kontaktisik Anu Sarapuu, tel 5088 618.
 - 1.1.3. **Ida-Viru maakond.** Küttimismaht 2 isendit, ohjamisalasse kuuluvad Kiviõli, Kohtla-Nõmme, Ontika, Voka, Vaivara, Sillamäe ja Narva jahipiirkonnad ning nende jahipiirkondadega külgnev veekogu osa, mis jääb väljapoole jahipiirkonda. Ohjamisala kontaktisik Marko Vinni, tel 522 5905.
 - 1.1.4. **Lääne-Viru maakond.** Küttimismaht 3 isendit, ohjamisalasse kuuluvad Ida-Lahemaa, Ranna, Kunda ja Mahu jahipiirkonnad ning nende jahipiirkondadega külgnev veekogu osa, mis jääb väljapoole jahipiirkonda. Ohjamisala kontaktisik Jaan Villak, tel 516 5612.

1.1.5. Pärnu maakond ja Saare maakonna lõunarannik (Liivi laht). Küttimismaht 35 isendit, ohjamisalasse kuuluvad Orajõe, Tahkuranna, Audru, Kihlepa-Lindi, Seliste, Tõstamaa, Saulepi, Vana-Varbla ja Kihnu jahipiirkonnad Pärnumaal ning Liiva, Tornimäe, Laimjala, Kallemäe, Pihla, Laugi, Kaavi ja Salme jahipiirkonnad Saaremaal ning nende jahipiirkondadega külgnev veekogu osa, mis jääb väljapoole jahipiirkonda. Ohjamisala kontaktisik Eero Nõmm, tel 529 6428.

1.1.6. Saare maakonna põhja ja läänerannik. küttimismaht 6 isendit, ohjamisalasse kuuluvad Salme, Lümada, Kihelkonna, Mustjala, Kuumi, Võhma, Metsküla, Tamse ja Orissaare jahipiirkonnad ning nende jahipiirkondadega külgnev veekogu osa, mis jääb väljapoole jahipiirkonda. Ohjamisala kontaktisik Ive Kuningas, tel 523 3947.

1.1.7. Vastavalt hallhülge (*Halichoerus grypus*) kaitse tegevuskava punktile 5.3.2. (joonis 11) on keelatud p-des 1.1.1-1.1.6 ära toodud ohjamisaladel hallhülgeid kütida kaitstavatel aladel (s.h hoiualadel), kus hallhülge kaitse on kaitse-eesmärgiks.

1.2. Tagamaks hallhülge küttimismahust kinnipidamine, kehtestan hülge kütimisest teavitamise korra:

1.2.1. Hallhülge kütimisest tuleb teavitada viivitamatult ohjamisala kontaktisikut, saates tema telefoninumbrile lühisõnumi ehk SMS-i (sõnumi sisu „hüljes kütitud”, küti nimi ja jahipiirkonna nimi, kus isend kütiti).

1.2.2. Ohjamisala kontaktisik on kohustatud pidama arvestust tema vastutuses oleval ohjamisalal kütitud hallhüljeste kohta. Kui ohjamisalal on kütida jäänud veel üks isend, teavitab ohjamisala kontaktisik SMS-i teel kõiki ohjamisalasse jäävaid jahipiirkondi kohustusest registreerida sõnumi saatmise hetkest alates viimase hallhülge jaht ohjamisala kontaktisiku juures. SMS saadetakse infosüsteemis „JAHIS“ olevale jahipiirkonna kontaktelefoninumbrile.

1.2.3. Küttimismahu täitumisel teavitab ohjamisala kontaktisik viivitamatult kõiki ohjamisalal olevaid jahipiirkonna kasutajaid SMS-i teel (sõnumi sisu: „jaht lõppenud“). SMS saadetakse infosüsteemis „JAHIS“ olevale jahipiirkonna kontaktelefoninumbrile.

1.3. Jahipiirkonna kasutajad on kohustatud:

1.3.1. korraldama jahti viisil, mis tagaks kehtestatud küttimismahust kinnipidamise ja välistaks küttimise kaitstavatel aladel, kus hallhülge jaht on keelatud;

1.3.2. edastama ohjamisala kontaktisiku poolt saadatud info viivitamatult jahipiirkonnas hülgejahti pidavatele jahimeestele;

1.3.3. teavitama jahiloa saajat kütitud isendite andmete ning bioproovide kogumise ja esitamise nõuetest;

1.3.4. saatma teavituse ühe ööpäeva jooksul kütitud hallhülgest Keskkonnaameti üldmeilile info@keskkonnaamet.ee.

1.4. Teha korraldus teatavaks jahipiirkondade kasutajatele.

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide korralduse andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse Tallinna Halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

2. ASJAOLUD

- 2.1** Keskkonnaagentuuri aruandes „Ulukiasurkondade seisund ja kütmissisooitus 2022”¹ (edaspidi *Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruanne*) on toodud, et hallhülge arvukus on nii Eesti vetes kui ka kogu Läänemeres olnud pikemat aega stabiilses tõusutrendis. Hallhülge (*Halichoerus grypus*) kaitse tegevuskavas² (edaspidi *hallhülge kaitse tegevuskava*) on kokku lepitud, et hülgejahi esimestel aastatel määratakse kvoot (küttimismaht) kuni 1% loendatud isenditest. Kuigi hallhülge populatsioon kannataks arvatavasti selle seisundit halvendamata märksa kõrgemat kütmissurve, ei ole senist küttimishuvi ja võimekust arvestades vaja hallhülge kaitse tegevuskavas kokku lepitud küttimismahtu muuta.
- 2.2** Keskkonnaagentuuri ulukiseire aruande hilisemas lisas „Ettepanek hallhülge küttimise korraldamiseks 2023. aastal”³ (edaspidi *ulukiseire aruande lisa*) on toodud, et 2022. aasta jahihooajal kütiti lubatud kvoodist (55) kokku esialgsetel andmetel alla poole ehk 18 isendit.
- 2.3** Hallhülge jahi küttimiskvoodiks on vastavalt liigi kaitse tegevuskavale kokku lepituna pakutud 1 % eelmisel aastal loendatud isendite arvust. Samas võivad peamiselt loenduse ajal valitsenud ilmastikuoludest tingituna olla loendustulemuste aastased kõikumised üsna suured. Leevendamaks ühe aasta loendustulemustest sõltuvaid võimalikke küttimiskvootide suuruse olulisi erinevusi, on alates 2020. aastast küttimisettepanekutes küttimislimiidi arvutamisel kasutatud viimase kolme aasta loenduste keskmist väärtust. Viimasel kolmel aastal loendati hallhülgeid nende lesilates kokku keskmiselt 5696 isendit, millest tulenev küttimiskvoot oleks **57** isendit. Arvestades loendatud isendite hulka, kalandusele tekitatud kahjude levikut ning möödunud jahihooaja küttimise piirkondlikku jaotust, on Keskkonnaagentuuri ettepanek küttimismaht jaotada järgmiselt:

Liivi laht (piirkond 1): 35 isendit;

Saarte põhja- ja läänerrannik (piirkond 2): 12 isendit;

Soome laht (piirkond 3): 10 isendit.

Eelmärgitud piirkondade lõikes määrab Keskkonnaamet hallhülge kaitse tegevuskavast ja ulukiseire aruande lisast tulenevad küttimise keelualad⁴. Kuna hallhülge populatsioon ei ole ülalpoolmainitud piirkondades paikne ning tehtud jaotus põhineb paljuski kohalike inimeste huve silmas pidades, on Keskkonnaametil õigus jahiaja lõpuosas küttimismaht vajadusel piirkondade vahel ümber jagada.

¹ Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil:

https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/SEIREARUANNE_11072022.pdf, 12.04.2023.

² Kättesaadav Keskkonnaameti kodulehel aadressil: <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/looduskaitse/liigikaitse#imetajad>, 12.04.2023.

³ Kättesaadav Keskkonnaagentuuri kodulehel aadressil:

https://keskkonnaportaal.ee/sites/default/files/hallhülge_%20kuttimisettepanek_2023.pdf, 12.04.2023.

⁴ Kättesaadav Eesti Jahimeeste Seltsi kodulehel aadressil: https://www.ejs.ee/wp-content/uploads/2017/04/Hallhülgejahi_keelualade_kart_2016.pdf, 12.04.2023

3. KAALUTLUSED

- 3.1** Jahiseaduse (edaspidi *JahiS*) § 4 lg 2 p 8 kohaselt on hallhüljes suuruluk. Vastavalt keskkonnaministri 28.05.2013 määruse nr 32 „Jahieeskiri” (edaspidi *jahieeskiri*) § 5 lg-le 8 võib hallhüljele pidada varitsus- või hiilimisjahti 15. aprillist kuni 31. detsembrini. Looduskaitse seaduse § 55 lg 9 alusel on Keskkonnaministri 28.05.2004 määrusega nr 56 kinnitatud III kaitsekategooria loomaliikide nimekiri, mille isendi surmamine on lubatud väljaspool liigi kaitseks piiritletud ala. Eelmainitud nimekirja on arvatud ka hallhüljes.
- 3.2** *JahiS* § 22 lg 2 alusel kehtestab hallhülje küttimismahu igal jahiaastal Keskkonnaamet, lähtudes *JahiS* § 21 lg 4 nimetatud aruandest ning jahindusnõukogu ettepanekust. *JahiS* § 21 lg 4 ja sama paragrahvi lg 3 alusel kehtestatud keskkonnaministri 23.05.2013 määruse nr 27 „Jahiulukite seireandmete loetelu ja kogumise kord ning seiret korraldama volitatud asutus” (edaspidi *määrus nr 27*) § 1 tulenevalt lähtub Keskkonnaamet hallhülje küttimismahu kehtestamisel lisaks jahindusnõukogu ettepanekule Keskkonnaagentuuri ulukite seire aruandest. Jahindusnõukogude protokollid koos hallhülje küttimise ettepanekutega on leitavad Keskkonnaameti kodulehelt⁵. Protokollides kajastatud küttimismahtude ettepanekud edastas Keskkonnaamet 15.03.2023 e-kirjaga Keskkonnaagentuurile, paludes analüüsida ja vajadusel arvestada neid ettepanekuid küttimismahu ettepaneku tegemisel (vastavalt määruse nr 27 § 1 lg 1 korraldab jahiulukite seiret ja analüüsib seireandmeid Keskkonnaagentuur).
- 3.3** Keskkonnaamet nõustub Keskkonnaagentuuri ettepanekuga kehtestada 2023. aasta hallhülje küttimismaht vastavalt ulukiseire aruande lisas esitatule. Keskkonnaameti hinnangul on Keskkonnaagentuuri soovitusel hallhülje küttimiseks asjakohased, arvestades varasemate aastate hallhülje küttimist Eestis. Küttimisettepaneku puhul on Keskkonnaagentuur arvestanud ka jahindusnõukogude ettepanekuid, mis suures osas kattuvad Keskkonnaagentuuri soovitustega ning seetõttu kehtestab Keskkonnaamet hallhülje esialgseks küttimismahuks Eestis kokku 57 isendit. Vajadusel (kahjustuste esinemisel ja küttimismahu täitumisel) saab Keskkonnaamet eraldatava küttimismahu jahiaja lõpuosas ohjamisalade vahel ümber jagada.
- 3.4** Küttimise korraldamisega seotud kohustuste (nt hallhülgejahi registreerimine ja ohjamisala kontaktisiku määramine) sätestamisel arvestab Keskkonnaamet jahindusnõukogude esitatud ettepanekutega. Ohjamisalade kontaktisikud vahendavad hallhülje küttimise ja küttimismahu täitumisega seotud informatsiooni. Jahindusnõukogudes kokkulepitud ja Keskkonnaameti poolt määratavad kontaktisikud on Keskkonnaametile varasemalt andnud kirjaliku nõusoleku kontaktisikuks olemise kohta ning isikuandmete (ees- ja perekonnanimi ning telefoninumber) avaldamiseks. Küttimismahust kinnipidamiseks on vajalik kehtestada küttimisandmete esitamise kohustuslikkus ja viimase isendi küttimisel ka jahi registreerimise kohustus ohjamisala kontaktisiku juures. Võimaldamaks kiiret infovahetust, mis samas oleks taas esitatav ka hiljem, määrab Keskkonnaamet kütitud isendist teavitamise ja jahi registreerimise vormiks lühisõnumi (SMS).
- 3.5** Jahipidamisel veekogu osas, mis jääb väljapoole jahipiirkonda, tuleb lähtuda keskkonnaministri 28.05.2013 määruse nr 29 „Jahipidamise korraldamise alused kaitstaval loodusobjektidel, mis ei ole liidetud jahipiirkonnaga, või kasutusse andmata jahipiirkonnas või jahimaal või riigi veekogu osas, mis jääb väljapoole jahipiirkonda“ § 3 lg 1 ja 2 ning § 4 lg 1, 3 ja 4 sätestatud nõuetest.

⁵ Jahindusnõukogude protokollid on kättesaadavad Keskkonnaameti kodulehel aadressil:
<https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/jahipidamine/jahipiirkonnad-ja-jahindusnoukogud>, 12.04.2023.

- 3.6** Punktis 3.5 viidatud hallhülge kütamise lubade eest makstav tasu tuleb kanda Rahandusministeeriumi arveldusarvetele:

SEB Pank EE571010220229377229, Swedbank EE062200221059223099, LHV Pank EE567700771003819792, Luminor Bank EE221700017003510302. Viitenumbriks (konto) märkida: 2900081677 ja selgituseks „tasu hallhülge kütamise lubade eest“.

- 3.7** JahiS § 21 lg 2 tulenevalt on jahipiirkonna kasutaja oma jahipiirkonna piires kohustatud teostama ulukite seiret. Vastavalt määruse nr 27 § 4¹ lg 1-4 hõlmab see kohustus kütitud hallhülge kohta andmete esitamise ja bioproovide kogumise kohustust.
- 3.8** Euroopa Liidu Läänemere-äärsete liikmesriikide (sealhulgas Eesti) jaoks on kõige tähtsam hüljeste kaitset ja majandamist puudutav legaalselt siduv dokument EL Loodusdirektiiv (Habitats Directive). Hallhüljes on nimetatud direktiivi II ja V lisas, mis tähendab, et tegemist on liigiga, kelle ekspluateerimine on lubatud tingimusel, et populatsiooni kaitsestaatus on soodne (Favorable conservation status). Nii Eesti punase nimestiku kui ka Rahvusvahelise Looduskaitseliidu IUCN punase nimekirja põhjal on hallhülge seisukorda hinnatud ohuväliseks ehk soodsaks. Direktiivi artikkel 14 sätestab sealjuures millised tingimused peavad olema täidetud. Nende hulka kuuluvad jahipidamise keeluajad ja täpsed nõuded jahipidamisviisidele, samuti jahi litsentseerimine või kvoteerimine. Nagu eelpool (p 2.1) on mainitud, on hallhülgele koostatud kaitse tegevuskava ning kütmine toimub ulukiseire aruande lisas ära toodud ettepaneku alusel. Keskkonnaamet rõhutab, et tulenevalt eeltoodust ja hallhülge (*Halichoerus grypus*) kaitse tegevuskava punktist 5.3.2. (joonis 11) **ei või** käesoleva korralduse alusel hallhülgeid kütida kaitstavatel aladel, kus hallhülge kaitse on kaitse-eesmärgiks (vt ka korralduse p 2.3).
- 3.9** HMS § 40 lg 3 p 5 sätestab, et menetluse võib ära kuulamata läbi viia juhul, kui menetlusosaline ei ole teada või kui sooritatav toiming puudutab määratlemata hulka isikuid ja nende kindlakstegemine ei ole mõistliku aja jooksul võimalik. Eeltoodut arvestades viib Keskkonnaamet haldusmenetluse läbi menetlusosaliste arvamust ja vastuväiteid ärakuulamata.

(allkirjastatud digitaalselt)

Leelo Kukk

peadirektori asetäitja

Saata: Eesti Jahimeeste Selts ejs@ejs.ee, Keskkonnaagentuur,
Keskkonnaministeerium

Margo Tannik
jahinduse peaspetsialist
looduskaitse korraldamise osakond